

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA.

Redakcja i Administracja:
Rynek Kościuszki № 9, telefon № 10-06.
Telefony Redakcji: dzienny—10-06.
nocy — 4-04.

Konto w P. K. O. 66999.
Filje: w Łomży, Wołkowysku,
Grodnie i Suwałkach.

Redaktor Naczelny przyjmuje od godz. 14-15;
telefon № 10-06 dodatkowy.
Administracja czynna od godziny 9-15 od 17-20.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Unifikacja organizacji rolniczych.

Hasło zjednoczenia wszystkich organizacji rolniczych w jeden wielki związek, pracujący pod hasłami obrony interesów zawodowych i Niemieszania się do polityki partyjnej, wywołało od pierwszej chwili sprzeciw zarówno na prawicy, jak i lewicy politycznej. Z jednej strony przedstawiciele PPS, Wyzwolenia i Stronnictwa Chłopskiego, w obawie o utratę stanu posiadania partyjnego w Kółkach Rolniczych, a z drugiej strony przedstawiciele Stronnictwa Narodowego, nie chcące stracić oparcia, jakie posiadało dotąd w organizacjach wielkich właścicieli ziemskich, — wystąpili przeciwko unifikacji, zapewniając raczej rozbicie poszczególnych organizacji rolniczych, niżeli dopuszczenie do ich połączenia.

Akcja partyjna nie może jednak pozostawić się świetnymi wynikami. Po zjednoczeniu się centralnych władz Kółek Rolniczych i Centr. Towarzystwa Rolniczego (O.T.R.), proces zjednoczenia się organizacji prowincjonalnych konsekwentnie postępuje naprzód.

Ostatnio podczas dyskusji nad budżetem ministerstwa rolnictwa w sejmie, przeciwko unifikacji organizacji rolniczych wystąpił t. zw. „król fernali”, poseł Jan Kwapiński, jeden z filarów PPS. Odpowiedź otrzymał zapalony przeciwnik zjednoczenia od bezpartyjnego posła — relikna, p. Taurogińskiego, który oświetlił zagadnienie zjednoczenia organizacji rolniczych z gospodarczego punktu widzenia.

Poseł Taurogiński wykazał, że zorganizowanie wszystkich rolników w jedną potężną organizację pozwoli stworzyć aparat handlu produktami rolnymi hodowlanymi, który przez jednolicie prowadzoną akcję doprowadzić może do podwyższenia cen na te produkty i w ten sposób jedynie celowe przyczynić się do wyprowadzenia rolnictwa z ciężkiego położenia gospodarczego, w jakim znalazło się ono obecnie.

Przykład „Syndykatu Zbytu Trzody”, który był zwalczany zasadniczo przez lewicę w roku ub., podziałał na łeb poselską przekonywująco. Okazuje się, że ta organizacja w ciągu 1929 przyczyniła się do tego, że średnia cena za sztukę trzody chlewnej ze 162 zł. podniosła się na 192 zł. i to najlepsza jest miarą pożyteczności wielkich organizacji rolniczych dla producentów.

Najbardziej ulubionym argumentem przedstawicieli lewicy wogóle, a posła Kwapińskiego w szczególności przeciwko idei zjednoczenia stronnictw rolniczych było porównanie zagadnienia tego ze stosunkami przemysłow-

wymi. Socjaliści twierdzą—twierdzą słusznie, — że niema sensu łączenie wielkiego przemysłowca z rzemieślnikiem. Ale poseł Taurogiński w odpowiedzi swojej wskazał, że porównanie to na stosunki w rolnictwie przenieść się nie da. „Rzemieślnik nie może konkurować z fabryką — mówił poseł Taurogiński—bo jest przez nią niszczone, ale drobny rolnik dzięki temu, że operuje procesami biologicznymi, ma nawet przewagę nad wielkim warsztatem rolnym, szczególnie w produkcji hodowlanej”.

Rolnictwo drobne nie może już choćby dlatego obawiać się unifikacji z wielkiem rolnictwem, że przecież 90 proc. rolników drobnych nie da się zmagoryzować przez 10 proc. przedstawicieli wielkiej własności, a przeciwnie—może dzięki przewadze liczebnej częstokroć swoją wolę narzucić wielkim agrarjuszom.

Poseł Taurogiński mówi, że drobni rolnicy przeważnie szli na czymś pasku. W jednym kraju szli na pasku stronnictw zachowawczych, w drugim zaś na pasku socjalistów. Dlatego lepiej jest, ażeby w organizacjach rolniczych przewodzili sami rolnicy, gdyż przynajmniej utrzymać będzie postulat wspólności interesów.

Odparty został również przez posła Taurogińskiego zarzut, jakoby zjednoczone organizacje rolnicze zostały opłanowane przez większą własność rolną, gdyż przy pomocy przykładów i nazwisk wykazał poseł Taurogiński, że wszyscy dyrektorzy zunifikowanych Instytucji rolniczych należą do rolników drobnych.

Zasadniczy interes drobnych rolników tkwi w tem, ażeby na wzór organizacji robotniczych stworzyć organizację zawodową, gdzie nie byłoby poszczególnych partyjek, ale byłaby jedna, wielka i dlatego silna organizacja.

„W rolniczych organizacjach zawodowych—kończył swe przemówienie poseł Taurogiński—wszyscy wzmocni się zmieszczać niezależnie od nastrojów partyjnych, gdyż na terenie tych zunifikowanych związków nie będziemy poruszać momentów walki politycznej, lecz tylko zagadnienia bytu rolnictwa, potamienia kosztów produkcji i poprawienia warunków zbytu. Dlatego organizacja wielkiej instytucji zawodowej rolników ma przede-

Zniesienie ograniczeń narodowościowych

Dalsza dyskusja nad reformą Konstytucji

Warszawa, 13. II (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmowej Komisji Konstytucyjnej odbyło się 3-cie czytanie projektu ustawy o uchyleniu ograniczenia praw narodowości i wyznania. Referent pos. Lieberman przypomniał, że Rząd zaproponował, aby pierwszy artykuł projektu zastąpić następującym brzmieniem: „Zawarte w przepisach prawnych, wydanych przed użyciem państwowości polskiej, ograniczenie praw, jak również przywilejów obywateli z tytułu ich pochodzenia, narodowości, rasy lub religii, nie mają mocy obowiązującej, o ile są sprzeczne ze stanem prawnym, wynikającym z odzyskania państwowości polskiej, bądź też są niezgodne z postanowieniami Konstytucji i równają obywateli wobec prawa, — choćby takie przepisy wyjątkowo nie były uchylone wyraźnym postanowieniem ustawy”.

Wiceminister sprawiedliwości, p. Sieczkowski, zaproponował zmianę tytułu ustawy, mianowicie, na: „Ustawa o uchyleniu przepisów wyjątkowych, związanych z pochodzeniem narodowym, rasą, religią obywateli Rzplitej”. Referent pos. Lieberman

zgodził się na tę zmianę. W głosowaniu przyjęto zarówno nowy tytuł ustawy, jak też artykuł i w redakcji rządowej.

Następnie przystąpiono do sprawy rewizji konstytucji na wstępie omawiano kwestię formalną. Dyskusja ogólnie uchwalono nie przerywać, natomiast zamknięto listę mówców. Mają przemawiać: posłowie Czapiński, Bitner, Kościalkowski, Prager, Jędrzejewicz i Siłwek.

Posel Czapiński podkreślił, że dotychczas zajmowano się głównie kwestją ustroju, potem jest jeszcze ważny dział praw obywatelskich i w dyskusji ta część winna być omawiana. Chodzi o kwestię własności, pracy, mniejszości narodowych, religii i szkoły, omawia kolejno te zagadnienia, podkreślając punkt widzenie PPS. I lewicy. Mówca oświadcza, że lewica stoi na stanowisku, że nauka powinna być wolna od kontroli związków religijnych i nauczanie religii powinno zależeć od uznania rodziców i opiekunów. Wobec nieobecności mówców, zapisanych do głosu, przewodniczący Makowski, odczytał postępowanie do jutra.

Ordzież Papieża przeciwko bolszewikom

Berlin, 13. II. (PAT). Prasa niemiecka w dalszym ciągu interesuje się żywo ordżiem papieskim, skierowanym przeciwko przesławianiu religii w Rosji sowieckiej. Organ centrum katolickiego „Germania”, zamieszcza artykuł p. t. „Z kół preteńskich”, którego autor oświadcza, że cały świat chrześcijański bez różnicy wyznania pójdzie za głosem głowy kościoła katolickiego. Autor listu jako ewangelik, zwraca się do kościoła ewangelickiego z apelem, ażeby w zrozumieniu swego zadania cały świat chrześcijański przyłączył

się do apelu Papieża. Tylko solidarne wystąpienie wszystkich chrześcijan, skłonić może mocarstwa do spełnienia ich obowiązku. Chodzi tu o akt moralno-polityczny, mający zadokumentować, iż świat nie chce cierpieć zarządzeń sowieckich.

Inne dzienniki piszą, że wystąpienie papieża dowodzi, że nadeszła chwila w której cały świat musi odpowiedzieć na pytanie, jak zamierza w przyszłości ustosunkować się wobec regimu zmierzającego do zagłady ustroju gospodarczego i społecznego zachodniej Europy.

Do zerwania z Sowietami wzywa prasa francuska

Parż. 13. II. (PAT). Niewykrycie dotychczas sprawców porwania generała Kutiepowa wywołuje w opinii francuskiej silne zdenerwowanie. Prasa francuska nie może pogodzić się z faktem, że w biały dzień obca organizacja może porwać na ulicy Paryża człowieka, który znajdował się w całym kraju pod ochroną państwa.

Najbardziej charakterystyczne jest to, że na argumenty powyższe posła Taurogińskiego—z żadnej strony już kontrargumentów nie przytoczono. Opozycja... zmilkała.

pod ochroną Francji. Dzienniki pracownicze rozpoczęły kampanję, mającą na celu doprowadzenie do zerwania stosunków dyplomatycznych z Rosją, stawiają one niemal ultimatum rządowi w tej kwestji. W dzisiejszym „Le Victoir” Hervé oświadcza, że wszyscy z niecierpliwością oczekują powrotu do Paryża szefa rządu, aby rozstrzygnął w sposób właściwy w peccu godości narodu francuskiego sprawę ambasady sowieckiej, prowadzącej zbrodnia akcja. Sprawa ta powinna była być rozstrzygnięta już 3 tygodnie temu. Precz z oficjalnym przedstawicielstwem we Francji morderców z G.P.U.—kończy gazeta.

APOLLO Dziś początek 648, 820, 1016
Dramat obyczajowy „Foxy”

CZARNA DAMA
Dramat dwieszczęściowy uwiadczony i rzucony na dno mózgu
W roli głównej
LIATORA

H. Ordonówna — F. Jarossy
M. Zimińska — K. Krukowski
S. Gorska — L. Lawiński

I cały zespół teatru „QUI PRO QUO”
w reż. p. t. Jedna noc w QUI PRO QUO

Ceny miejsc od 1 złotego

Z dnia i nocy...

Tragiczny prolog rozwodu

Teściowa jest trucizną, a jej córka skorpionem

Znana jest smutna historia p. Eli Szepsela Bursztyna i p. Sery Lei Bursztynowej z domu Fisch (ul. Krakowska 11), którzy kochali się przez rok aż do zapamiętania, gdy wtem p. Szepsel kategorycznie zażądał rozwodu od słynnego p. Kistera, który jednak skierował oboje do rabina.

Podczas debatów nad rozwodem w rabinie rozegrała się bardzo przykra scena.

Teściowa p. Bursztyna, p. Rochla Fisch, zaczęła wymyślać zięciowi, że jest głupi, ordynarny kapcan, powaliła go na ziemię i wyrwała mu trochę włosów z kerczeniami.

Pan Bursztyn bronił się jak mógł, wrzeszcząc krzyknął zdenerwowany:

— Pani i jej córka macie twarze do baletu!

— Ja mam twarz do baletu? Ja ci pokażę jaką ty będziesz miał!

Po tych słowach p. Rochla chwyciła panu Szepselowi w twarz jakimś gryzącym płynem i zaczęła tupać po głowie zięcia pięściami.

Wybiegli świadkowie z rabinatu i podnieśli emulalgę kandydata do rozwodu.

Pani Rochla Fisch z panią Bursztynową opuściły plac boju, a pan Bursztyn leży w szpitalu z lekko oszpeconą twarzą.

Zapłał na widok bójkii stary

poctywy reb, powtarzając sentencjonalnie wschodnie przysłowie: „Teściowa jest trucizną, a jej córka skorpionem”.

Nr. E. | 1301 | 29 r.

Ogłoszenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Białymstoku, rew. II (Sobieskiego 7) ogłasza, że w dniu 21 lutego 1930 roku od godziny 10 rano, w Białymstoku przy ul. Fabrycznej pod Nr. 19 w mieszkaniu Mojżesza Ajzensmida odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: umeblovania ocenionych na 620 zł.

Spis rzeczy i ich szacunek można obejrzeć w dzień licytacji.

Białystok, dnia 4 lutego 1930 r.

Komornik **Podbielski.**

Kino POLONJA

D z i ś

Z dnia na dzień

epokowy film polski w 10 akt.

W rolach głównych

Marja Górczyńska

Adam Brodzisz

Ceny miejsc od 75 gr.

DLA DZIECI **50 gr.**

I MŁODZIEŻ

Zagubiono kartę mobilizacyjną na imię Pawłowski Adolfa, rocznika 1896 wystawioną przez P. K. U. Wolkowskiego.

MODERN" DZIŚ Początek: 6, 8¹⁵, 10³⁰
Najnowsze POLSKIE arcydzieła według nieśmiertelnej powieści **Stefana Żeromskiego**

URODA ŻYCIA

W ROLACH GŁÓWNYCH

Utalentowana białosteczkanka **Nora Ney**

w roli **TATJANY**

Eugenjusz BODO

w roli **ROSZOWA**

Adam Brodzisz

w roli **PIOTRA ROZLUCKIEGO**

Bogusław Samborski

w roli **generała POLENOWA**

Dramat miłosny córki rosyjskiego generała i polskiego oficera

Ogłoszenie

Nr. E. | 1168 | 29 r.

Komornik Sądu Grodzkiego w Białymstoku, rew. II (Sobieskiego 7) ogłasza, że w dniu 21 lutego 1930 r. od godziny 10 rano, w Białymstoku przy ul. Ciepłej pod Nr. 24 w sklepie Antoniego Prokopenicza odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: 150-ciu butelek wódki, 10 butelek półlitrowych spirytusu i wagi ocenionych na 480 złotych.

Spis rzeczy i ich szacunek można obejrzeć w dzień licytacji.

Białystok, dn. 4 lutego 1930 r.

Komornik **Podbielski.**

Nr. E. 1308 | 29 r.

Ogłoszenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Białymstoku, rew. II (Sobieskiego 7) ogłasza, że w dniu 21 lutego 1930 r. od godziny 10 rano w Białymstoku przy ul. Jurowieckiej pod Nr. 31 w biurze firmy „Radjofon” odbędzie się sprzedaż przez licytację 2-eh maszyn do szycia i beblarki ocenionych na 850 zł, które to przedmioty mogą być sprzedane niżej szacunku w myśl art. 1070 U. P. C.

Białystok, dnia 10 lutego 1930 r.

Komornik **PODBIELSKI.**

Zgubiono książeczkę wojakową wydaną przez P. K. U. - Łomża, ks. g. L. ew. 783-k. na imię Józef Krzyżanek syn Walentego rocznik 1896 wieś Lipniki, gm. Łyse, pow. Kejno.

BILANS POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

STAN CZYNNY

na dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN BIERNY

1 Kasa i sumy do dyspozycji	61.752.597.13	1 Wkłady czekowe	210.665.299.51
2 Lokaty w Bankach Państwowych	25.190.147.59	2 WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE:	
3 Skup weksli	13.446.304.09	a) z ruchu wkładowego	140.505.736.34
4 Urzędy pocztowe	40.113.528.12	b) z III waloryzacji	32.466.115.20
5 SKARB PAŃSTWA:		3 Wkłady w drodze	43.579.133.78
a) za II waloryzacji wkład. oszczęd.	2.033.130.64	4 Przekazy niezrealizowane	33.345.394.50
b) za III	33.892.174.39	5 Różni za obligacje waloryzacyjne	1.872.370.—
6 Papiery wartościowe własne	242.466.741.08	6 Wierzytelności	428.607.60
a) z funduszu zapasowego	6.119.979.55	7 SUMY PRZECHODNIE:	
b) z funduszu emerytalnego	2.054.139.31	a) rozliczenia międzyokresowe	15.707.645.15
7 Półtytuły wekslowe	9.769.544.49	b) inni	135.177.09
8 Półtytuły na zastaw papierów wartościowych	11.580.685.74	8 Długi hipoteczne	112.412.81
9 Ministerstwo Poczt i Telegrafów	10.000.000.—	9 Fundusz amortyzacyjny	3.314.998.41
10 Dłużnicy	4.881.119.04	10 „ emerytalny	2.066.081.91
11 SUMY PRZECHODNIE:		11 „ rezerwy różnie kursowych	10.084.717.86
a) rozliczenia międzyokresowe	6.183.354.34	12 „ zapasowy	5.816.249.48
b) inne	131.590.13	13 Nadwyżka bilansowa	4.716.901.67
4 Zaliczki	6.314.944.47		
5 Dział Ubezpieczeń na życie	634.616.37		
6 Drukarnia	2.090.000.—		
7 Ruchomości	497.098.12		
8 Nieruchomości	3.187.449.49		
	29.050.666.11		
	504.784.815.73		
I. Inkaso	1.678.04.46	I. Różni za inkaso	504.784.815.73
II. Depozyty zwykłe	47.281.243.22	II. Różni za depozyty zwykłe	1.678.045.46
III. Depozyty lombardowe	23.484.288.33	III. Różni za depozyty lombardowe	47.281.213.22
	72.363.546.91		83.484.288.23
			72.363.546.91

STRATY

Rachunek strat i zysk za 1929 rok

ZYSKI

1 WYDATKI ADMINISTRACYJNE:		1 DOCHODY Z OBROTU CZEKOWEGO:	
a) osobowe	10.114.838.14	a) prowizja przekazowa	803.929.94
b) rzeczowe	2.167.461.91	b) opłaty manipulacyjne	3.174.945.95
2 ODSETKI OD WKŁADÓW:	12.282.300.05	c) opłaty za druki i inne	1.372.914.50
a) czekowych	1.350.245.03	2 PROWIZJA:	
b) oszczędnościowych	7.374.842.36	a) inkasowa	377.872.53
3 Administracja i remont nieruchomości, czynszowych	8.725.087.39	b) depozytowa	201.562.75
4 Przydział do fund. amortyzacyj. nieruchomości	481.647.60	c) zleceniowa	63.197.09
5 Opłaty na rzecz Min. Poczt i Telegrafów	945.357.17	3 Odsetki od pożyczek wekslowych	642.632.37
6 Odgłosy należn. wątpliwych	4.037.304.61	4 Odsetki od pożycz. na zast. pap. wartośd.	2.093.383.68
7 Różne	85.744.20	5 Odsetki od papierów wartośd. własnych	919.228.70
8 Nadwyżka bilansowa	35.229.69	6 Odsetki od lokat w bankach państwowych	18.808.718.12
	4.716.901.67	7 Dochody z nieruchomości	736.392.65
		8 Dochody z drukarni	2.110.449.58
		9 Różne inne dochody	19.796.48
			627.180.41
	31.309.572.38		31.309.572.38

Prezes
Pocztowej Kasy Oszczędności
(-) Gruber

KOMISJA REWIZYJNA:
Przewodniczący (-) Adam Lincker

Dyrektor
Centralnej Księgowości
(-) W. Góra.

Członkowie (-) L. Flut
(-) Sznelder
(-) Józef Kuca
(-) Wit Pawłowicz

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domów, lub przesyłką pocztową — 4 zł.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowej wysokości, przed tekstem,—70 gr.; w tekście—80 gr.; za tekstem—25 gr.; kronika reklamowa, komunikaty—1 zł. za wiersz redakcyjny; drobne—20 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne—50 proc. drożej; za zastrzeżeniem miejsca — 25 proc. drożej. Nekrologi 50 proc. taniej, dla poszukujących pracy 50 proc. niższej. Układ ogłoszeń przed tekstem 4° lamowy, za tekstem 8° lamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca: Wojewódzkie T-wo Lechja.

Drukarnia A. ZBARA, Białystok.

Rédaktor odpowiedzialny: Antoni Faranowski.